

ჯოვან შოპოვსკი
წმ. კირილისა და მეფოდის უნივერსიტეტი, მაკედონია
ფრანკ ბეზინა, მარტინ მ. ზამიტი
მალტან უნივერსიტეტი, მალტა

კომპანიის დირექტორატის დისკვალიფიკაცია დ მისი გავლენა
სამეწარმეო საქმიანობაზე

დირექტორის ან კომპანიის მენეჯმენტის წევრის დისკვალიფიკაცია გულისხმობს კომპანიის მართვაში ამ პირების მონაწილეობის აკრძალვას და წარმოადგენს კომპანიის წესდების მნიშვნელოვან აქტს, რომელიც ხორციელდება მრავალი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში. სრული შეზღუდვა თავისი არსით გამოიყენება დირექტორატისა და მენეჯმენტის გუნდის წევრების მიმართ, ხოლო ზოგიერთ საკანონმდებლო სისტემაში კომპანიის მესაკუთრეების მიმართ, რომელთა არაკანონიერი ქმედება მისი გამოყენების ინიცირებას ახდენს.

ამკრძალავი ზომები მიიღება დადგენილი განსაზღვრული კონტროლის მიზნებით კომერციულ საქმიანობაში, ამასთან შეზღუდვები უწესდება განსაზღვრულ ჯგუფს. თავისი არსით ეს ზომები განსხვავდება იმათგან, რომელიც ხორციელდება იმისათვის, რომ აღძრას სამეწარმეო საქმიანობა. სამეწარმეო საქმიანობის განვითარებისათვის მოცემულ ქვეყანაში აუცილებელი იქნებოდა ბაზრის ლიბერალური რეგულაციების რეალიზაცია.

კვლევა ფოკუსირებას ახდენს ამ შემზღუდველი ინსტიტუტების გავლენაზე, რომელსაც ადგილი აქვს პრაქტიკაში და ფაქტიურად თუ შეუძლია მიზნების მიღწევა რისთვისაც ის სამართლიანად დაფუძნდა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა არახელსაყრელ შედეგების გავლენას, განპირობებული დირექტორთა დისკვალიფიკაციით სამეწარმეო თავისუფლებასა და ინოვაციურ პროცესებზე, თავის მხრივ იმის განსაზღვრას თუ როგორ შეუძია პირდაპირი და ირიბი გზით გავლენა მოახდინოს ეკონომიკურ ზრდაზე.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. Ariely D. 2010. Good Decisions. Bad Outcomes. *Harvard Business Review*, 88 (12), 40.
2. Armour J. 2004. Personal Insolvency Law and the Demand for Venture Capital. *European Business Organization Law Review*, 5(1), 87-118.
3. Audretsch D.B., Carree, M.A., Van Stel, A.J. & Thurik, A.R. 2000. Impeded industrial restructuring: the growth penalty. *Kyklos*, 55 (1), 81-97.
4. Beaver G. 2002. *Small Business, Entrepreneurship & Enterprise Development*. Essex, England: Pearson Education Limited.
5. Chang J. 2004. Mead's theory of emergence as a framework for multilevel sociological Inquiry. *Symbolic Interaction*. 27 (3). 405-427.
6. Cooper R. J. 1998. A multidimensional approach to the adoption of innovation. *Management Decision*. 36 (8), 493-502.
7. Coven J. G. & Slevin D. P. 1991. A conceptual model of entrepreneurship as firm behavior. *Entrepreneurship: Theory and Practice*, 16 (1), 7-22.
8. Dignam A. J., Lowry J. P. 2009. *Corporate Finance and management issues in company law*, section c: Corporate management I, revised edition, University of London Press, London.
9. Fletcher D. 2003. Introduction: Movements in entrepreneurship research. In: Steyaert, C & Hjorth, D. (eds). *New movements in entrepreneurship*. Cheltenham: Edward Elgar.

10. Gladstone B. & Lee J. L. 1995. *The Operation of the Insolvency System in the U.K: Some Implications for Entrepreneurialism*, Small Business Economics, 7, 55-66.
11. Gribben R. 2011. Director disqualifications on the rise. Available at: <http://www.telegraph.co.uk/finance/businessclub/8703066/Director-disqualification-orders-on-the-rise.html> (Retrieved March 6, 2013).
12. Harper D. A. 2003. *Foundations of Entrepreneurship and Economic Development*. London; New York: Routledge.
13. Herbig P., Golden E. J. & Dunphy A. 1994. The relationship of structure to entrepreneurial and innovative success. *Marketing Intelligence & Planning*, 12 (9), 37-48.
14. Hicks A. 1998. *Disqualification of Directors: No Hiding Place for the Unfit*. London: Certified Accountants Educational Trust.
15. Hurley A. 1999. Incorporating feminist theories into sociological theories of entrepreneurship. *Women in Management Review*, 14 (2), 54-62.
16. Kennedy B. 2002. Restriction and Disqualification of Directors. Available at: <http://www.lawlibrary.ie/viewdoc.asp?Docid=131&Catid=18&StartDate=01+January+2002> (accessed March 2, 2013).
17. Kirzner I. M. 1973. *Competition and Entrepreneurship*. Chicago: University of Chicago Press.
18. Knight F. 1921. *Risk, Uncertainty, and Profit*. New York: Houghton Mifflin Co.
19. Lee J. & Gladstone B. 1997. Ethics and Enterprise: The Role of the Company Director Disqualification Act. *Small Business and Enterprise Development*, 4, 129-135.
20. Lumpkin G. & Dess G. 1996. Clarifying the entrepreneurial orientation construct and linking it to performance. *Academy of Management Review*. 21 (1). 135-172.
21. Lutter M. 2006. *Legal Capital in Europe*. Special volume 1. De Gruyter Rechtswissenschaften Verlags-GmbH, Berlin.
22. Mintzberg H. 1978. Patterns in strategy formation. *Management Science*. 24, 934-48.
23. Moules J. 2012. Rise in directors disqualifications. *Financial Times*, March 2, 2012, available at: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/4ae60c88-63bc-11e1-8762-00144feabdc0.html#axzz2MlMuuikd> (accessed January 12, 2013).
24. Norburn D. & Birley S. 1986. *An empirical test of upper echelon theory*. Chicago: National Academy of Management Meeting. Working paper series 86-01.
25. Omar P. 2009. Caveat Entrepreneur. *Eurofenix*, Spring 2009, 40-41.
26. Peneder M. 2009. The Meaning of Entrepreneurship: a Modular Concept. *Journal of Industry, Competition and Trade*, 9 (2), 77-99.
27. Schumpeter J. A. 1952. *Can Capitalism Survive?* New York: Harper & Row.
28. Schumpeter J. A. 1942. *Capitalism, Socialism, and Democracy*. New York: Harper & Row.
29. Schumpeter J. A. 1934. *The Theory of Economic Development*. Cambridge, MA: Harvard, University Press.
30. Schwartz R.G., Teach R.D. & Birch N.J. 2005. A longitudinal study of entrepreneurial firms opportunity recognition and product development management strategies, *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*. 11(4), 315-329.
31. Shane S. & Venkataraman S. 2000. The promise of entrepreneurship as a field of research. *The Academy of Management Review*. 25(1), 217-226.
32. Stanworth J. & Curran J. 1976. Growth and the small firm – an alternative view. *Journal of Management Studies*, 13 (2), 95-110.
33. Stevenson H. H. & Sahlman W. A. 1987. *Entrepreneurship: A Process, Not a Person*. Cambridge, MA: Harvard Business School. Working Paper Series 87-069.
34. Timmons J. 1994. *New Venture Creation*. Boston, MA: Irwin.
35. Timmons J. & Spinelli S. 2003. *New venture creation: Entrepreneurship for the 21st century*. New York: McGraw-Hill.
36. Van de Ven A. H. 1980. Early planning, implementation and performance of new organizations. In: Kimberly, J.R. & Miles, R.H. (eds). *The Organizational Life Cycle*. San Francisco, CA.: Jossey-Bass.

38. Wennekers S. & Thurik R. 1999. Linking Entrepreneurship and Economic Growth. *Small Business Economics*, 13 (1), 27-55.
39. Williams M. 2005. Directors' Disqualification. *International Journal of Disclosure and Governance*, 2 (3), pp. 281-304.
40. Yamada J. 2004. A multi-dimensional view of entrepreneurship. *Journal of Management Development*, 23 (4), 289-320.